

OKOLI PO NAŠIH VASEH IN DOLINAH

Urediti cesto in prekategorizirati mejni blok

Sklep pokrajinske uprave o ureditvi ceste Tipana - Platišče - Most na Nadiži je treba hitro uresničiti - Možnosti za krožno turistično cesto

Decentralizacija Italije: 20 dežel

Pred sto leti je bilo zdinjenje Italije in tako je nastala iz množice majhnih, fevdalnih držav močna, a centralizirana moderna italijanska država. Razdeljena je bila sicer na 92 pokrajin, toda te so bile doslej samo podaljšana roka in instrument centralne oblasti v Rimu. Na čelu pokrajin so prefekti, ki jih imenuje notranje ministrstvo in temu ministrstvu so tudi prefekti odgovorni. Res je, da so tudi doslej imele pokrajine v Italiji svoje pokrajinske izvoljene uprave, toda njihova pooblastila in možnosti so bile neznatne in zato nismo mogli govoriti o kakšni posebni avtonomiji.

Šele po drugi svetovni vojni je bilo vendar formiranih pet obrobni dežel s posebnim statutom, ker so to narekovali zgodovinski, zemljepisni ali posebni politični razlogi. Takšne dežele so bile doslej velika otoka Sicilija in Sardinija, Valle d'Aosta, Trentino Alto Adige in naša dežela Furlanija-Juljska Benečija.

Zdaj pa bo vsa Italija razdeljena na 20 dežel: poleg sedanjih dežel s posebnim statutom jih bo še petnajst z navadnim statutom. Nekdo je ob tem dejstvu zapisal, da se tako Italija zdaj spreminja v nekako federacijo.

Vendar ta administrativna reforma ni plod novejših dob, saj je določena že v republiški ustavi iz leta 1947.

Italija je torej sedaj razdeljena na 20 dežel in sicer: Valle d'Aosta, Piemont, Ligurija, Lombardija, Trentino Alto Adige, Furlanija-Juljska Benečija, Emilija-Romagna, Toskana, Marke, Umbrija, Lazio, Abruzzo, Molise, Kampanija, Puglie, Lukanija, Kalabrija, Sicilija in Sardinija.

Tako so bile 7. junija v teh novih deželah izvoljene tudi deželne skupščine, ki pa niso za vse dežele številčno enake. Te skupščine imajo zakonodajno oblast, medtem ko bo imela izvršna oblast deželna vlada, oziroma «giunta». Zadnje volitve so torej decentralizirale Italijo, kar vsekakor veliko pomeni za nadaljnji demokratski, ekonomski in kulturni razvoj italijanske države kot celote. Decentralizacija centralizirane oblasti v Rimu pa pomeni tudi korak naprej k modernejši, sodobnejši Italiji.

Zdaj, ko je turistična sezona na vrhuncu in iščejo ljudje iz mest lepe in hladne kraje za svoje izlete, je toliko bolj potrebno, da se oglašamo tudi iz naše vasi Platišče, ki leži visoko nad dolinami na skrajnem severovzhodu Beneške Slovenije. Živimo skromno in osamljeno, želimo pa si, da bi tudi nas zajeli turistični tokovi, potem bi postala naše življenje bolj prijazno.

Za mestnega človeka so naši kraji lepi, so pa premalo znani. Občinsko središče Tipano ter Brezje, Platišče in Prosnid loči Veliki vrh od Krnahtske doline, odpira pa se pred nami Nadiška dolina, saj izvira le nekaj kilometrov od naše vasi Nadiža kot Črni potok. Komaj dobra dva kilometra od nas pelje čez reko most, kjer je tudi mejni blok za tiste, ki imajo propustnico. Cesta pelje potem naprej v Breginj in Kobarid.

Prav ta cesta je za nas zelo važna. Doslej so oblasti precej storile za izboljšanje cestnih povezav med različnimi kraji v Beneški Sloveniji. Žal pa je naša cesta od Tipane skozi Platišče do državne meje ostala v slabem stanju. Prečitali smo, da je pokrajinska uprava že sprejela sklep o obnovi ceste. Mislimo, da je treba z njegovo izvršitvijo pohiteti. Potem se bo pri nas lahko življenje precej spremenilo. Pred časom so namreč oblasti uredile Most na Nadiži, ki ga je v temeljih spodjedala voda.

Most je zdaj sposoben tudi za avtomobilski promet. Finančni stražnik na bloku pa je povedal, da nameravajo urediti na njem tudi novo karsarno. Če bo urejena še cesta, potem bodo ustvarjeni vsi pogoji za to, da se blok, ki je zdaj namenjen samo za bližnje prebivalstvo, prekategorizira tudi za potne liste ter odpre za avtomobilski promet. Tako bi se po našem mnenju lahko vzpostavila krožna cesta, ki bi peljala iz

prodira avtomobilizem tudi v naše hribovske vasi. A treba je ustvariti tudi druge pogoje, da bodo ljudje lahko živeli. Drugače bodo naše vasi še bolj izumirale. Zdaj imamo v vasi precej manj kakor 10 učencev, ki hodijo v šolo. Če ne bomo razumeli potreb mladih ljudi, bodo, ko bodo dorasli, zapustili domove ter odšli, kot pravimo po domače, s trebuchom za kruhom. Naša vas nima velikih možnosti, a če bi oblasti uresničile pričakovanja, ki smo jih našli, bi se naše življenje spremenilo precej na bolje. Zato upamo, da naša pričakovanja ne bodo ostala neuslišana.

Vas Platišče v občini Tipana

TURIZEM ZDRUŽUJE NARODE

Sodelovanje štirih sosednjih dežel

Potrebno je posvetiti vso pozornost turizmu, saj je zelo pomemben gospodarski dejavnik tako Furlanije-Juljske krajine, Slovenije, Hrvaške in tudi Koroške

Pred nedavnim je v Ljubljani zasedal odbor za sodelovanje na področju turizma ter regionalnega in prostorskega planiranja štirih sosednjih dežel in sicer Furlanije-Juljske krajine, Slovenije, Hrvaške in Koroške. Delegacije so vodili podpredsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Enzo Moro, predsednik komiteja za turizem ing. Franc Razdevšek, član Izvršnega sveta SR Hrvaške Nikola Grilj in član koroške deželne vlade Hans Schöber. Ta odbor za turistično sodelovanje so ustanovili na sestanku predstavnikov štirih dežel, ki

so se lansko leto oktobra meseca zbrali v Vidmu.

Predstavniki štirih dežel so se letos sporazumeli o kar najtesnejšem sodelovanju pri izdelovanju turističnih in podobnih publikacij v štirih jezikih posameznih dežel, kakor tudi o skupnem nastopu na sejmih in velesejmih in prireditvah v Vidmu, Trstu, Ljubljani, Zagrebu, Celovcu in drugje, posebno pa so poudarili nujnost usklajevanja v tako imenovanih petih deželah zunaj tega obroča.

Med drugim so na ljubljanskem zasedanju sklenili, naj bi se komisija sestala najka-

sneje čez mesec dni in sicer jo bodo sklicali predstavniki Furlanije-Juljske krajine. Ta komisija naj bi pripravila skupen program prireditev in razmislila o izdelavi skupnega prospekta za nastop na tujih trgih.

Ta skupna propaganda bi morala zajeti tudi tiste turiste, ki ne prebivajo v eni izmed štirih dežel, ampak prihajajo tja na oddih. Njim naj bi bil na voljo potovalni priročnik z opisom izletov in potovanj, da bi jim tako olajšali ogled znamenitosti, ki jih je v vseh štirih deželah več kot dosti.

Končno bo komisija proučila tudi vprašanje izdelave skupnega turističnega filma, medtem ko so na ljubljanskem zasedanju obravnavali tudi vprašanje skupne informacijske službe.

Člane odbora za sodelovanje je sprejel tudi podpredsednik republiškega Izvršnega sveta ing. Tone Tribušon, ki je med drugim v svojem govoru poudaril tole: «Obmejno sodelovanje med Jugoslavijo, Italijo in Avstrijo v novih oblikah regionalnega povezovanja na področju turizma, urbanizma in regionalnega prostorskega planiranja ima velike možnosti. Turizem je v vseh treh naših državah pomemben gospodarski dejavnik, ki mu je potrebno posvetiti vso našo pozornost. Ustanovitev koordinacijskega odbora za turizem je po našem prepričanju pomemben korak k uresničevanju neštetih pobud. Lahko vam zagotovim, da je njegovo formiranje deležno odobravanja vseh turističnih dejavnikov, ki z zanimanjem spremljajo njegovo delo».

Osrednja proslava 25. obletnice osvoboditve

Dne 20. in 21. junija so se vršile v Trstu veličastne proslave 25. obletnice osvoboditve, ki jih je priredila Slovenska prosvetna zveza. Proslava se je udeležila velika množica Slovencev iz tu in onkraj meje. Med gosti iz Slovenije so se proslave udeležili tudi predsednik SZDL Vipotnik, Jože Smole in Majda Bojc. Na sliki vidimo združene pevske zборе, ki so nastopili na stadionu «Prvi maj»

IZ NADIŠKE DOLINE

Zdravnica partizanske bolnišnice Franja bo obiskala Čedad

Zvedeli smo, da bo v kratkem obiskala Čedad znana partizanska zdravnica dr. Franja Bojc - Bidovec. Do te odločitve je prišla, ko ji je predsednik društva «Tone Čufar» z Jesenic Jože Varl izročil umetniško sliko znanega čedadskega slikarja Luigi Bronta, ki predstavlja partizansko bolnišnico Franjo v grapi Pasice nad Cerknem. V tej bolnišnici, ki je dobila ime po njej (Franja), so se zdravili poleg slovenskih tudi italijanski partizani. Med furlanskimi partizani, ki so se zdravili v tej slavni bolnišnici, je bil tudi čedadski garibaldinec Gino Blasič, ki pa je žal podlegel hudim poškodbam. Rimska vlada je odlikovala Blasiča s srebrno kolajno za hrabrost.

Čedadski partizani, ki so se borili v garibaldinskih in slovenskih vrstah, se vsa povojna leta spominjajo težkih borb, ki so jih imeli v Cerknem, kjer je padlo več furlanskih borcev in zato gredo vsako leto tja na obisk, da na ta način počaste padle tovariše. Takšnih izletov se udeležuje tudi čedadski slikar Bront in začel misliti na to, kako bi mogel počastiti zdravnico dr. Franjo za njen trud in trpljenje v partizanski bolnici.

Ko so pred nedavnim razstavljal furlanski slikarji na Jesenicah, je Luigi Bront izrazil željo, da bi podaril svojo sliko zdravnici Franji preko društva «Tone Čufar», kar se je tudi zgodilo. Povabili so dr. Franjo na obisk in ji izročili dragoceno darilo, katerega je bila zelo vesela. Bila je zelo ganjena in je izjavila, da je to prva umetniška slika njene bolnišnice. Obljubila je tudi, da bo prišla v kratkem v Čedad, da se bo zahvalila Brontu, ob izročitvi slike je bil namreč zaradi bolezni odsoten, in da bo ob tej priliki obiskala tudi mater pokojnega Gina Blasiča in se srečala tudi z domačimi partizanskimi borci.

Festival na Nadiži od 26. do 28. julija

Čeravno nas loči še cel mesec od velikih praznovanj, je v Čedadu že vse razgibano, ker bi vsi radi, da bi festival na Nadiži, ki se bo letos vršil v dneh od 26. do 28. julija, kar najlepše uspel. Med znanimi imeni, ki bodo nastopili na tej tradicionalni prireditvi, sta tudi pevca Massimo Ranieri in Al Bano, napovedovalka Lilli Lembo iz Čedada, kvartet Cetra in več odličnih muzikalnih kompleksov. Nočno zabavo 27. julija bo

predstavil znani napovedovalec RTV Corrado. Pričakujejo na vsak način dosti ljudi ne samo iz bližnje okolice, ampak tudi iz oddaljenih krajev, saj se bo v tistih nočeh breg Nadiže spremenil v sugetivno morje luči in pesmi.

SPETER

Hud požar v Dolenjem Brnasu

Pretekli teden je prišlo v Dolenjem Brnasu do zelo hudega požara. Zažgala sta

IZPOD KOLOVRATA

Pred kratkem sta praznovala v Topolovem zlato poroko 80-letni Pepo Garjup - Znidarju po domače in 70-letna Pepa Feletič v družbi velikega števila sinov in vnukov.

Za to priložnost se se vrnil nekateri domov iz daljnega sveta. Zlataporočnica sta si v cerkvi spet rekla «Ja», kot pred petdesetimi leti.

Pepo in Pepca sta imela osem otrok in vse vzgojila

IZ KRNAHTSKE DOLINE

Zlata poroka v Viskorši

Pretekli teden sta slavila zakonca 78-letni Dionisio Levan in 76-letna Emilija Cossarutto visok jubilej - zlato poroko. Pred 50. leti in sicer 30. maja 1920. leta sta si obljubila večno zvestobo in sedaj sta si to obljubo zopet ponovila in stopila še enkrat pred oltar. V krogu svoje družine in prijateljev sta ta visoki jubilej prav lepo proslavila. Številnim čestitkam se pridružujemo tudi mi z željo, da bi v zdravju in veselju živela skupaj še dosti, dosti let.

Ureditev potoka Susac

Deželno prisedništvo za kmetijstvo je nakazalo našemu komunu tri milijone lir za ureditev rečne struge potoka Susca, ki teče ob Vi-

se kar dva senika, ki sta last Egidija Specogne in Gina Becie. Kmeta sta utrpela več kot dva milijona lir škode. Gašenje je bilo dolgo in naporno, saj so morali gasilci iz Vidma, ki so prišli takoj na lice mesta, delati celih osem ur. Kako je prišlo do ognja, še ni znano.

SV. LENART

Bepi Sidar ponovno izvoljen za župana

Preteklo nedeljo se je sestel novi občinski svet v Senlenartu, da so izvolili župana in odbor. Za župana so še enkrat potrdili Bepija Sidarja, v odbor pa so bili izvoljeni Bepi Lauretig, Lorenzo Visin, Eugenio Predan in Lorenzo Sabotig.

Zlata poroka

v ljubezni do poštenosti, resnice in pravice, pa tudi v ljubezni do materinega jezika.

Na sliki jubilanta s sinovi: Toninca, Marcella, Emil, Ernesta, Renco. Manjkajo: Berto, ki je ostal v Rusiji, Alma in Natalia, ki sta v Avstraliji in Vittorio, ki se ni mogel vrniti iz Švice.

Pepu in Pepci želimo še dosti let zdravega in veselega življenja.

REZIJA

Lettig Enzo zopet izvoljen za župana v rezijanskem komunu

Letošnje administrativne volitve so prinesle veliko presenečenje: prvokrat v zgodovini je zmagala v Reziji italijanska socialistična stranka (PSI). Tu je namreč vedno zmagovala katoliška stranka oziroma krščanska demokracija. Enzo Lettig je bil svoj čas pripadnik te stranke in tudi večkrat izvoljen za župana na listi krščanske demokracije. V predzadnjih volitvah je kandidiral na neodvisni rezijanski listi in bil izvoljen v manjšino. Tokrat je pristopil k socialistični stranki in bil nosilec njene liste pri občinskih volitvah. Nepričakovano je ta lista zmagala, dočim je krščanska demokracija prišla v manjšino s tremi svetovalci na 15.

Pretekli teden se je prvokrat sestel novo izvoljeni občinski svet in izvolili so za župana Enza Lettiga. Za odbornike pa so bili izvoljeni: Antonio Luja Zanetti, Vittorio Di Lenardo, Luigi Tozli Di Lenardo in Bruno Beltrame.

Sistemirali bodo gorski prelaz Krnico

Cesta, ki veže Liščeca oziroma Rezijansko dolino z dolino Belega potoka skozi prelaz Krnico, je bila zgrajena v vojne namene še v prvi svetovni vojni, a so jo potem zapustili, ker se je je posluževalo premalo ljudi. V zadnjih letih pa ljudje čutijo z razvojem turizma po-

trebo tudi po tem prelazu, ker je tam prekrasna turistična točka, ki bi lahko pritegnila dosti turistov iz preobljudenih mest, ki si žele vsaj nedeljskega počitka v svežini in med zelenjem. Skozi ta prelaz pa bi lahko tudi vezali dolino Belega potoka in vas Učejo z Rezijansko dolino. Kot znano, je v

Učeji mednarodni obmejni prehod, ki meji na Jugoslavijo in bi se ga tako posluževala vsa Rezijanska dolina, ki mora sedaj do Čente, če hoče po tej poti preko meje v Jugoslavijo.

Dežela ta problem že proučuje in ima v načrtu, da bo zaenkrat v to delo vložila 120 milijonov lir.

AHTEN

Tatovi ukradli štiri ure

Pred dnevi so neznanci udrti v hišo Edvarda Slondreja v ulici Viola in mu iz stanovanja odnesli kar štiri ure. Slondero je tatvino prijavil karabinjerjem, ki so takoj uvedli preiskavo, a za zlikovci ni do danes nobenega sledu.

IZPOD MATAJURJA

Popravili bodo kapelico na vrhu Matajurja

Te dni so pričeli z deli za obnovo kapelice na vrhu Matajurja, ki je visok 1640 metrov in je najvišji hrib v Beneški Sloveniji. Kapelica je bila zgrajena še pred prvo svetovno vojno in je bila med obema vojnoma zelo poškodovana, ostalo so opravili pa še vandali in pa vremenske neprilike. Sedaj bo CAI (it. alpski klub) poskrbel, da bodo kapelico obnovili in jo tudi zavaro-

vali z železno ograjo, ki bo okrašena z grbi in znaki glavnih ustanov, ki so prispevale za obnovo.

Padel je z motorja

Mario Martinis, star 23 let, doma iz Čeplesišč je na nekem ostrem ovinku padel z motorja in si hudo poškodoval desno koleno in so ga morali zato peljati v čedadsko bolnico. Ozdravil bo v dveh tednih.

Dežela pomaga obrtnikom

S prvim junijem t.l. je stopil v veljavo deželni zakon št. 17, predvideva olajšave obrtnikom pri najemanju kreditov. Zakon nudi velike olajšave predvsem pri najemanju posojil, ki bi služila obrtnikom za razvoj svojih obrtniških dejavnosti. Prosilci bodo na podlagi tega zakona lahko dobili posojila s 3,5 odstotnimi obrestmi za dobo 15 let.

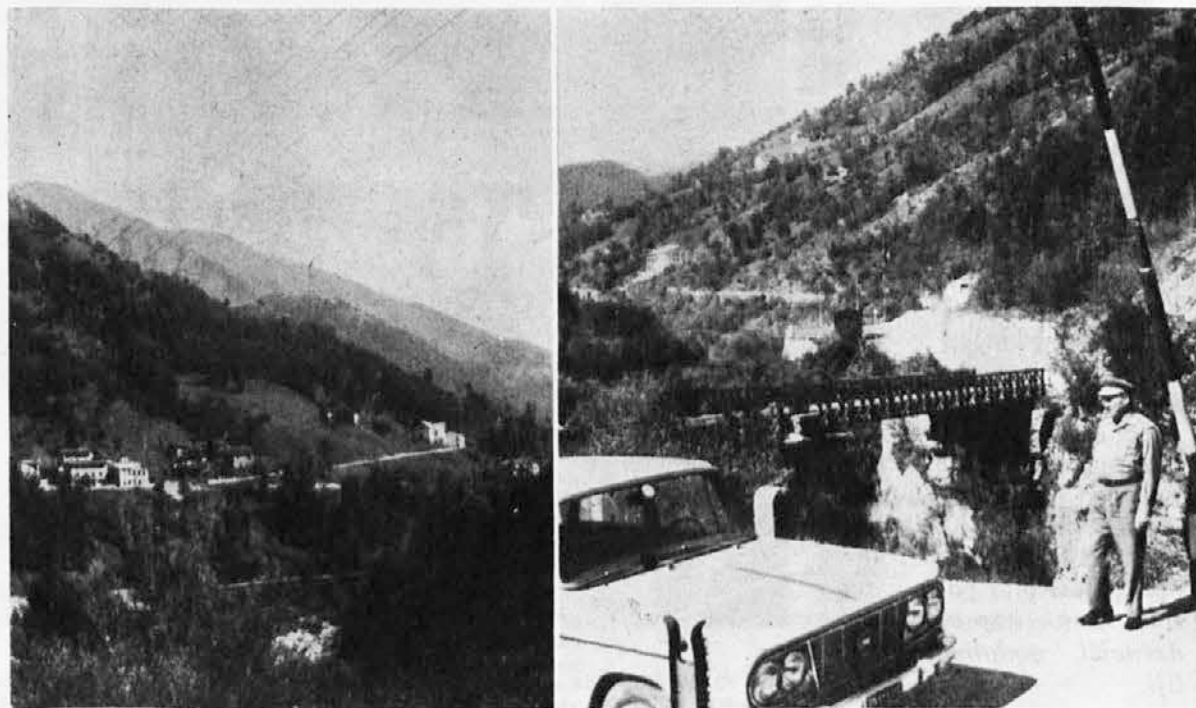
Prehod na Učeji dobi nov most

Preko mejnega prehoda na Učeji, ki povezuje vrsto naselij Beneške Slovenije s Soško dolino, ne gre veliko potnikov. Manj jih je, kakor so pričakovali, ko so pred več leti prekategorizirali blok vprvo kategorijo. Pa ne, da ljudje ne bi radi potovati prek tega prehoda. Krivda leži na slabi cesti na jugoslovanski strani meje ter na dotrajanem mostu na prehodu. Most so postavili zavezniki ob koncu vojne in je s svojo železno konstrukcijo dotrajan.

Zvedeli smo, da sta se predsednik pokrajinske uprave odv. Turello in predsednik tolminske občinske uprave ing. Papič ob njegovem nedavnem obisku v Vidmu sporazumela o izgradnji novega mostu na prehodu. Ker je točno polovico mostu na italijanski strani in polovico na jugoslovanski strani meje, bosta plačali gradnjo vsaka tran polovico. Most bo veljal okoli 20 milijonov lir.

Kakor smo zvedeli, so zaupali gradnjo mostu nekemu

podjetniku iz Vidma. Z gradnjo bo pričel že v mesecu juliju. Če ne bo nikakršnih zadržkov, bo most končan v dveh mesecih. Na jugoslovanski strani pa se pripravljajo tudi na ureditev okoli 7 km dolge ceste od prehoda do Žage v Soški dolini. Ta cesta je sedaj zelo slaba. Zaradi tega avtomobilisti raje vozijo precej okoli čez prehod na Stupici, čeprav predstavlja učejski prehod najbolj naravno zvezo med Tersko dolino in Gornjim Posočjem.

Slika levo prikazuje vas Učejo, desno pa je most na obmejnem prehodu, ki čaka na obnovo

FOJDA

Smrtna nesreča pri delu

Zelo je vse pretresla žalostna novica, da je umrl v videmski bolnici naš vačan Vittorio Scubla, doma iz zaselka Skubla, star komaj 48 let. Scubla je padel s senika kake štiri metre globoko, ko je dajal živino jest. Pri padcu je dobil tako hude poškodbe, da je

čez teden dni umrl, čeravno so si zdravniki zelo prizadevali, da bi mu rešili življenje. Rajnki je bil delaven in pošten mož in zato nas je njegova nenadna smrt toliko bolj prizadela. Ohranili ga bomo v najlepšem spominu.

OB DESETLETNICI USTANOVITVE

Furlani iz Bazla in Berna proslavili svoj «Fogolar»

Slavnostim ob desetletnici ustanovitve Fogolarja v Baslu je dal simpatičen in svečan okvir obisk podsekretarja za delo poslanca Torosa, ki je na eni strani pokazal živ interes italijanske vlade in lokalnih politikov za reševanje težkih problemov delavcev-emigrantov, na drugi strani pa je potrdil ganljivo navezanost Furlanov v tujini do njihove daljne majhne in velike domovine. Poslanca Torosa so spremljali deželni svetovalec Del Gobbo in direktor Ente Friuli nel mondo Talotti.

Med predstavniki italijanskih oblasti je bil na slovesnosti italijanski generalni konzul v Švici dr. Felice Ghionda z vicekonzuloma dr. Pasquinelljem in dr. Cipolinijem. Druge delegacije Fogolar so prišle iz Berna, Bienne, Freiburga, Frahenfelda, Winterthura in Luzerna, medtem ko je Fogolar iz Züricha poslal pozdravno brzojavko. Udeležba plesne folklorne skupine iz Mulhonsa kot furlanski pevski zbor iz Franenfelda in plesalcev iz Bazla je ustvarila res prijetno in lepo ozračje.

Med slavnostjo je govoril poslanec Toros, ki je podčrtal, da enotnost med različnimi italijanskimi emigrantskimi združenji v tujini ustvarja nepogrešljivo sredstvo za skupno rešitev tolikšnih emigracijskih problemov. Država in dežela, je še rekel Toros, računata na pripadnost in aktivno udeležbo emigrantskih moči pri naporih italijanskih oblasti, da bi varovale italijanske delavce v tujini.

Očitno je treba, je zaključil poslanec, tudi stabilizirati odnose za čim širše sodelovanje s švicarsko državo, zaradi česar se je treba izogibati dejanjem kot referendumu minulega junija (ki ga je bil predlagal neki poslanec iz Züricha, da bi zmanjšali kontingent delovne tuje sile v Švici), ki je tvegala kompromitacijo že nekaj časa pravične politike za delovne pravice emigrantov, ker so tudi ti delavci marsikaj prispevali k švicarskemu napredku.

Naslednjega večera je v dvorani restavracije v Bernu, ki je bila že videla razstavo obrti Furlanije-Julijske Krajine lani, krajevni «Fogolar Furlan» praznoval svojo prvo desetletnico. Govorili so prof. Michelangelo Ribezzi, dr. Faustino Barbina v imenu Ente

Friuli nel Mondo in drugi italijanski diplomatski predstavniki. Prisoten je bil tudi Giovanni Stefanutti iz Piovega di Gemona, ustanovitelj in prvi predsednik. Stefanutti, ki se je bil že pred leti vrnil domov, je prišel ponovno, da bi videl, kako se je njegovo delo, započeto pred desetimi leti, razrastlo. Njegove besede so bile preproste in so ganile tako stare kot nove prijatelje.

Prisotni so bili tudi voditelji Fogolar iz Bienne, Züricha, Winterthura, Lozane, Frauenfelda, Ženeve in Bazla. In kaj naj rečemo o progra-

mu? Bienna je poslala balet najmlajših, ki so presenetili starejše gledalce: mala furlanska fantazija z resničnim «vervom»; balet iz Züricha, ki je postal že znamenit v švicarski konfederaciji; orkester, ki ga je vodil Furlan Miotto.

Bil je to nepozaben večer in velik uspeh za Furlane in naše delavce, ki delajo v okolici Berna. Pokrajinska turistična družba iz Vidma pa je ponudila sedemdnevno bivanje v Lignanu miss Fogolar, ki so jo bili izvolili na tem večeru.

Furlanska folklorna skupina ob desetletnici «Fogolarja» v Bazlu

NAŠI STARI LJUDSKI OBIČAJI

KRESOVANJE

Kresovanje, ta starodavni običaj, ki ga poznajo skoraj vsi narodi, se je ohranil tudi v Beneški Sloveniji. Na tako imenovano «vilio» sv. Ivana Krstnika (23. junija) gredo otroci in žene nabirat v bližnje hribe rože sv. Ivana, da z njimi okrase okna in linde, da bodo blagoslovljene od «rose sv. Ivana», ki jih bodo potem rabili kot zdravilo ali pa bodo z njimi kadili na hišnem pragu, ko bo «bila huda ura».

V nekaterih vaseh gospodinj in v kresni noči vlivajo v steklenico, ki je polna vode, jajčni beljak. Odrpoto steklenico postavijo ponoči na roso in drugo jutro pogledajo, če je v vodi iz beljaka nastal «relikvarij» sv. Ivana, podoben monštranci, in če ima na konicah rosne kroglice. To namreč pomeni, da bo v hiši sreča.

Ponekod denejo gospodinj na krožnik nekoliko dobre črne zemlje, vanjo vsejejo pest pšenice in vse čez noč postavijo na «roso sv. Ivana», drugi dan pa prenesejo krožnik v izbo in ga skrijejo za kakšno posodo, da se nič ne vidi. Če čez osem dni pšenica vzklije in ima na sebi rosne kapljice, bo letina do-

Na sv. Ivan dan (24. junija) zjutraj v nekaterih vaseh hite ljudje na travnik, hodijo bos po rosi in se z njo umivajo. Nekateri tudi pobirajo roso z ruto in jo ožemajo v steklenico in jo rabijo za blagoslovljeno vodo.

V zapadni Beneški Sloveniji, to je v Terski in Krnahtski dolini, ne poznajo kresov, medtem ko v Nadiški dolini v mnogih krajih kurijo «krjes». Otroci obhodijo vse hiše in

Za delavce, ki gredo v Švico

Pokrajinski urad za delo opozarja delavce, ki bodo šli na delo v Švico, da morajo imeti s seboj tudi kantonsko izjavo, ki pričča učinkovito zaposlitev in datum veljavnosti. Emigrante, ki ne bodo imeli s seboj tega dokumenta, bodo na meji zavrnil, zato naj vsakdo pazi na vse nove predpise in odredbe.

Silikozno bolni emigranti

Državni inštitut za zavarovanje proti nezgodam na delu (INAIL) je na predlog nekaterih ustanov patronata sklenil še enkrat na podlagi italijanskega zakona št. 1115 iz leta 1962 uradno izplačati rente v korist delavcem, ki so si v Belgiji nakopali bolezen silikozo in so se potem vrnil domov. Ponovno izplačilo zadeva triletje 1968-71 in se vrši na podlagi maksimalnosti, ki je v veljavi in sicer je značala 1. julija 1968. leta en milijon in 265 tisoč lir. Ta ukrep zadeva tiste italijanske delavce, katerim Belgija še ni mogla izplačati škode in ki so bili že izključeni iz člena 71 paragraf 1 zakona z dne 24.12.1963 in niso sedaj 75 odstotno invalidni, da bi prejeli belgijsko pokojnino na podlagi zakona z dne 24.12.68.

Gradbeni delavci v Belgiji

Gradbeni delavci, ki so se zaposlili pri drugem podjetju

po 31.12.1969, naj to spremembo takoj prijavijo na «Caisse Congés du Batiment» 8, Rue de l'Autonomie 1070 - Bruxelles. Sporoče naj naslov in ime novega podjetja, kjer

so se zaposlili in seveda tudi svoj priimek, ime, rojstne podatke in točen naslov. Zainteresirani, ki tega ne bi storili, ne bodo prejeli plače v pravem času.

Ko nabiramo gobe

Začetniki naj bodo pri nabiranju gob skrajno previdni. Prevelika korajža se kaj hitro maščuje. Zato bomo nabirali samo take vrste, ki jih dobro poznamo in pri katerih je zamenjava s strupenimi vrstami izključena. Za neznan gobo ni dovolj, da jo površno primerjamo v včasih slabo in pomanjkljivo sliko v knjigi, ki jo nosimo s seboj. V takem primeru si je treba vzeti nekaj časa in prebrati opis gobe ter preveriti znak za znakom, ali se ujema z vrsto gobe, ki je pred nami. Posebno pa moramo biti natančni pri našem opazovanju, kadar se srečamo z gobami zelene ali bele barve, ki imajo pod klobukom lističe. Zlasti moramo paziti, da take gobe ne odrežemo nekje v sredini beta, pač pa moramo imeti pred seboj vso gobo, torej tudi del, ki je v zemlji.

Nikdar ne smemo verjeti starim pravljicam, češ da so užitne gobe prijetnega, neužitne pa zoprnega duha ali okusa. Ne poznamo namreč znakov, po katerih bi lahko kar prvi hip ločili užitne vrste od strupenih. Le dobro poznavanje gob po njihovih vrstah nas bo obvarovalo nesreče.

Nabiramo le mlajše in zdrave primerke, izogibajmo se nagnitih, napol suhih ali od črvov in polžev obzrtih starih gob, ker lahko povzročijo prebavne motnje ali celo zastrupitev. Gobe, ki rastejo na zemlji, previdno odvijemo, da ne poškodujemo podgobja. Nastalo jamico pokrijemo s prstjo ali z listjem.

Takoj ko gobo odtrgamo, jo že v gozdu očistimo peska, prsti, ostankov listja, iglic in druge nesnage; če je treba, jo tudi obrežemo. Pri vrstah, ki imajo sluznato (mazavo) povrhnjico npr. pri maslenkah in polžarjih, klobuke olupimo, da ne onesažimo z njimi drugih gob. Pri zdravih gobah uporabimo tudi lističe in cevke na spodnji strani klobuka, ker je trosna plast posebno bogata s hranilnimi snovmi.

Vlažno in deževno vreme ni primerno za nabiranje gob. V takem času se napijejo vo-

ZA NAŠE DELO

Kaj bomo delali meseca julija

GLAVNA ZETEV je tu. Zito požanjemo, ko je slama docela porumenela in ni zrnja več mogoče raniti z nohtom. Če žito povsem dozori, se lahko dosti zrnja izgubi. Za zgodnjim krompirjem in žitom sejemo činkvanti in repo, sadimo pa pozno zelje. Činkvanti in zelju moramo dobro pognojiti. Najpripravnejša so za to hitro topljiva umetna gnojila. Če smo prvemu krompirju dobro gnojili s hlevskim gnojem, za drugi pridelek ni treba gnojiti. Zelju gnojimo z gnojilom, koruzi pa z dušičnimi gnojili.

KOŠNJA mora biti ta mesec pri kraju. Poleti travnikov ne gnojimo s hlevskim gnojem. Če moramo gnojiti iz gnojnika, ga zložimo v kupe in dobro pokrijemo z zemljo. Raztrosili ga bomo šele sredi jeseni, da ne bo izgubil toliko amonijaka.

V VINOGRADU moramo nadaljevati s škropljenjem in žveplanjem. Kdor je cepil v zeleno, naj ne pozabi škropiti tudi cepičev. Ta mesec tudi lahko cepimo trte na oko. Iz vinograda odstranimo plevel in poganjke iz divje podlage.

V KLETI pretakamo vino v steklenice, a moramo paziti, da pride vino čim manj v dotik z zrakom. Poglejmo, če so sodi zaliti! Vinu dodamo 5 do 10 gramov bisulfita. S tem ga obvarujemo vseh boleznih. Klet zračimo v hladnih urah.

France Bevk

Kaplan Martin Čedermac

7

Sedel je k postelji.

«Ali vam je slabše?»

«Ne, ne! Kdo ti je to rekel? Prav tako sem, kot sem bila. Kdo ti je to rekel?»

Ne, saj mu tega nihče ni rekel, lahko mu verjame. Le tako se mu je zdelo... Z bistrim očesom je bil opazil, da je mati nenavadna. Ne le zaradi strahu in začudenja nad njegovim nepričakovanim prihodom. Ni govorila čiste resnice, ko je rekla, da je taka kot po navadi. Kazno je bilo, da ji nekaj razburja dušo in se ji nemir izraža še v izsušenih rokah...

Molčala sta in se gledala. Kolikokrat sta se tako molče gledala v oči in se tiho smehljala! To ni bilo nič izrednega. Pogosto sta bila tudi vznemirjena, ne da bi določno vedela zakaj. Občutki so se jima preivali med seboj kakor barve na večernem nebu. Življenje je bilo spleto med njima na tisoče vidnih in nevidnih vezi. Težko bi bilo reči, kateri izmed njiju je bolj navezan na drugega. Čedermacu je mati potešila moško hrepenenje po ženski negi in ljubezni. Tudi ona je doživela marsikatero razočaranje v življenju, šele ob njem se ji je do konca utešilo srce. Sto vezi jo je priklepalo na dom, a se ji je po moževi smrti zazdela domača hiša strašno pusta in prazna. Ko se je oženil starejši

sin, Bepac, je bila odveč, vodstvo gospodinjstva ji je zdrknilo iz rok, a nji je bila skrb življenjska potreba. Tedaj se je s sedemletno Katino zatekla k sinu. To je bilo že zdavnaj, že več kot trideset let je od tega. V letih, ki so sledila, sta se do dna spoznala; pogosto sta isto mislila, isto čutila. Kadarkoli so ga mučili dvomi, jo je vprašal za svet. Zajemala je iz globokih življenjskih izkušenj, zmeraj je našla pravo pot.

Poslednja leta je bila hudo oslabela, le s težavo se je vlačila okrog, a svoje oslabilosti ni hotela priznati. Pred letom je bila nenadoma legla in začela siliti od hiše. Upiral se je: pri njem naj ostane, s Katino ji bosta stregla, saj bi bilo sramotno — a se ni hotela vdati. Nikoli ni izrekla kake nepretehtane besede, ni poznala vrnitve. Morda je slutila, da mu dolgo ležala in mu ni hotela biti v napotje. Na tihem se ji je vsa leta tožilo po domu, v katerem je preživela svoje najlepše in najbridkejše ure. Doma je imela izgovorjen kot; vsa leta ga ni uživala, zdaj bo tam umrla. Pri njem ostane Katina, revica, nekam čudaška in nepreračunljiva — kam naj se sicer dene? Vzgojila jo je za naslednico, zato se njegovo življenje po materinem odhodu na zunaj nič ni spremenilo. Vendar je bolnica še v postelji leže noč in dan skrbela: «Ali ti Katina v redu postreže? Saj me ne pogrešaš prehučo?». Da, da, vse je v redu, nič naj je ne skrbi. In vendar ni bilo tako kot nekaj. Tega ni mogel povedati, to je samo čutil.

Katina se je trudila, da bi prevzela tudi materino skrb. Kako neboljeno, smešno, brezplodno je bilo njeno prizadevanje! Noči, v katerih ni mogel spati; rad bi bil stopil v materino sobo in ji razodel svojo gladojočo misel. Saj mu ni vedela vselej pomagati, a ga je vsaj razumela. Kakor kruha je potreboval duševne vezi s kakim človekom. Obi-

skoval jo je, da sta drug drugemu potožila in se razgovorila. Prihajal bi bil še pogosteje, a se je mati odločno uprla. «Nisi več mlad, da bi vsak dan letal po strminah...». Da, govorila je resnico, mlad ni bil več, to je čutil... Sedel je ob njeni postelji, a sive, ostre oči so neutrudno odkrivala najrahlejši vzgib negove duše.

«Kako da je prišla tudi Katina?»

«Tako», je pogledal v steno. «Spremila me je».

Ni ji mogel lagati. Saj zato je tudi prišel, da ji pove. A kako naj začne? Glas se mu je tresel in mu zdaj pa zdaj umiral. Kako strahotno se je zavzela! Vendar je opazil, da ni bila čisto nepripravljena. Bilo mu je jasno, od kod nemir, ki ji je trepetal še v prstih.

«Pa zakaj? Zakaj?»

V izbi je bilo soparno, zadušno; Čedermacu je mrzel pot stopal na čelo.

Dvignil se je in vznemirjen stopil od stene do stene. V tistem trenutku bi bolnice ne mogel gledati v obraz. In vendar mu ni ušlo, kako so se ji ustnice bolestno napele in kako gledajo sive oči za njim.

«Torej je res? Ze so bili prinesli okrog, a nisem mogla verjeti. Martinac, slišiš, nisem mogla verjeti... Ali je res?»

Bilo je, kakor da ji od dušne stiske ostaja glas v grlu, slišati je bilo le težko umljivo šepetanje... Ošinil jo je z bežnim pogledom in prikimal. Nato je bilo nekaj časa vse tiho, slišati je bilo le korake po podu. Čez čas se je Čedermac ozrl — mati je bila zamižala, trdo zamižala, ležala kot olesnela. Tako jo je videl prej le dvakrat v življenju, takrat, ko se je bila zatopila v svojo najglobokejšo žalost. Kakor da se je vsa potuhnila vase, v najskrivnejši kotiček srca, in trpi. Izpod trepalnic ji je pritekla solza in se ji samotna zalesketala na zgubanem licu.

za naše mlade bralce

Skrivnost uspeha

Burja in sonce sta se nekoč prerekala, kdo izmed njiju bi mogel pripraviti potnika, ki stopa po cesti, da bi splekel svoj plašč.

Burja je trdila, da ona. Sonce prav tako.

Odloči naj stava. In sonce je velikodušno prepustilo prednost burji.

Burja je priklicala svoje najtemnejše oblake in najhujše vetrove, dež in točo ter se razbesnela v veseljem pričakovanju svojega zmagooslavlja. Vetrovi so se z največjo silo zaganjali v potnika, dež in toča sta neusmiljeno tolkla po njem. Potnik se je s strahom oziral v črno nebo in se zmeraj tesneje ovijal v svoj plašč. Burja ga je razočarano opazovala. Čimvečji so bili njegovi naporji, temboj se je potnik tesnil v svoj plašč.

Končno je burja uvidela svojo brezuspešno delo in prepustila svoje mesto soncu.

In sonce je smehljaje pognalo oblake, vetrove, dež in točo ter začelo upirati svoje tople in blagodejne žarke v potnika premraženi hrbet. Potnik se je hvaležno oziral proti soncu in se z največjim ugodjem vdajal prijetnemu vplivu blagodejne toplote, ki se je počasi razlivala v vse njegove ude. Postajalo mu je zmerom bolj ugodno. Naposled se mu je plašč posušil in prej premerazene ude je prevela gorka toplota. Polagoma mu je postalo vroče in z zadovoljnim in srečnim občutkom je splekel svoj plašč.

Kar ni uspelo burji s silo, je uspelo soncu z ljubeznijo, dobroto in upoštevanjem potnikovih želja.

Ta čudovita pravljica, ki jo je stari Ezop kot grški suženj na dvoru Kreza 600 let pred našim štetjem napisal, ima danes prav isto veljavo, kot jo je imela takrat v Atenah. Kar je takrat Ezop v prisposobi povedal o človeški naravi, drži danes prav tako, kot da nikakor ne bi med tem minilo 2600 let. Nikoli ne moremo pri nikomur ničesar doseči, če ne

upoštevamo želje dotičnega, od katerega kaj želimo.

Burji ni bilo mar, kaj si želi potnik. Mislila je le na sebe ter skušala s silo doseči svoj namen. Posledica je bila, da je dosegla nasprotno od tega, kar si je želela. Sonce pa je zadevo uredilo drugače, pametneje. Naj-

prej je upoštevalo želje potnika in mu skušalo ustreči. Posledica tega ravnanja je bila, da je potnik, ne da bi se tega sploh zavedal izpolnil željo soncu.

Nič na svetu nam ne pri naša več koristi kakor uslužnost, prijaznost, uvidevnost, nesebičnost in upoštevanje želja naših soljudi. Vse te lastnosti nam na čudežen način odpirajo vrata, kjer smo prej trkali zanam.

P R S T I

Družina prstov se je sprila. Vsak je hotel biti najvažnejši.

«Jaz sem najlepši!» je trdil prstanec. «Nosim zlate in srebrenne prstane!»

«Jaz sem najmodrejši», se je bahal kazalec. «Kadar kdo česa ne ve, mu jaz pokazem».

«Mene ima človek najrajši, ker sem najmanjši v naši družini. Povsod imajo najmanjšega najrajši», je začul kazalec. «Pa na koncu sem. Tam pazim, da se vam kaj hudega ne zgodi».

«Jaz pa na drugem koncu», je zagodrnjal palec. «Toliko sem vreden kot vi vsi skupaj. Sam zase stojim in se nikogar ne bojim. Lahko grem k vam, da vidim, če ste kaj pridni. Brez mene bi vi ne mogli nobene stvari prav držati!»

«Jaz pa takole pravim: Nihče od nas ne bo dosti vreden, če bo hotel sam zase živeti!» se je oglašil največji prst-sredinec. «Če smo združeni in složni, lahko

mного opravimo. Zato predlagam, da se pomirimo in gremo na delo!».

«Sprejeto!» so vzkliknili ostali prsti in se objeli.

Lisica in maček

Nekoč je bila lisica, ki se je oženila z mačkom. Mimo je prišel medved in lisica mu je rekla: «Nikar ne hodi tod okoli, da te ne vidi moj mož!».

Mimo je prišel volk in lisica mu je rekla: «Nikar ne hodi tod okoli, da te ne vidi moj mož!».

Tedaj so se vsi trije dogovorili, da bodo lisičinega moža povabili v gosti, da bi

ga videli. Medved je splezal na drevo, volk se je skrnil v votel hrast, merjasec pa se je zaril v močvarno. Prišla sta maček in lisica. Maček je opazil vrbaca in se spustil za njim, da bi ga ujel. Medved se je zbal, da ne bi tudi njega ujel. Spustil se je z drevesa in se ubil. Volk se je na begu udaril ob neko drevo in se ubil. Merjascu pa se je zganilo uho in tudi on je bežal. Padel je v jamo in se ubil.

Deček in mačka

Nekoč je bil deček pri nekem trgovcu za sluga. Detal mu je leto dni in ob koncu mu je trgovec izplačal plačo, kolikor mu je pripadalo. Deček pa mu je denar vrnil in si pridržal samo tri lire. Odšel je k reki in jih spustil v reko, da bi videl, ali bodo padle na dno. Komaj jih je spustil, že so padle na dno. Drugo leto je zopet tako naredil. Tretje leto pa mu tri lire niso šle na dno in tako jih je že imel po pravici. Četrto leto je zopet ostal pri trgovcu v službi.

Tedaj je trgovec sklenil iti na semenj. Deček mu je dal svoje tri lire, da bi mu na semnju nekaj kupil. Trgovec je vzela denar in se nasmehnil — «Eh, za te tri lire ti bom na semnju kupil piščalko», mu je mirno rekel. Dečku pa te moštrove besede niso bile všeč. — «Mojster», mu je rekel, «prosim te, vzemi tudi mene na semenj, da ti bom vsaj po poti služil». Mojster je na to pristal in odšla sta na semenj.

Nista še stopila na ladjo, ko je deček videl, da trije otroci tepejo neko mačico. Dečku se je mačica smilila, zato jo je hotel rešiti iz rok tega otroka, toda otroci niso hoteli uslišati te njegove prošnje, temveč so hoteli mačico ubiti. Naposled jim jo je deček odkupil za eno liro in ji tako rešil življenje. Vzel si jo je in se z njo vrnil k mojstru.

Stopila sta na ladjo in odplula po morju. Ko sta se nekaj časa vozila, so se dvignili veliki valovi, odnesli ladjo s poti in jo odgnali do nekega otoka. Privezala sta

ladjo k bregu in odšla na otok. Ljudje z otoka so ju povabili v neko hišo na večerjo. Zvečer je prišlo v isto hišo, kjer sta bila trgovci in deček, nekaj kmetov na pogovor. Ko so sedli k večerji, so dali vsakemu po eno palico v roke in jima rekli, naj se brani, ker bo prišlo mnogo miši, ki jima bodo hotele ugrabiti kruh izpred njiju.

Ko je deček to slišal, je odšel po mačico. Vzel si jo je iz bisage in jo držal v roki pripravljeno, kadar bodo prišle miši. Komaj so položili kruh na mizo, so prišle miši v čudoviti množici. Deček je takoj izpustil mačico. Ko jih je mačica začela grabiti in daviti, so miši zacvilile in zbežale. Tako rekoč polovico jih je mačica podavila, druge pa so se skrile po luknjah.

Ko so kmetje videli, da je mačica tako junaška, so se vsi začudili in dečka prosili, da bi jim jo prodal. Ko je trgovec videl, da je mačka v tem kraju zelo potrebna, je rekel ljudem: «Ljudje, koliko tisočakov mi daste za to mačico, ki vam bo uničila vse miši in vas rešila mišje nadloge?» — «Kolikor zahtevaš, toliko ti damo, samo usmili se nas, prosimo, in nam prodaj mačico!» so mu kmetje odgovorili. Ko so mu dali denarja, kolikor ga je hotel, sta trgovci in deček odšla na semenj, kamor sta bila namenjena. Deček je kupil dvakrat toliko blaga kakor njegov mojster in postal velik trgovec.

Tako se množično pravični denar!

VRAG IN HLAPEC

Preklinjanje ni samo grda razvada, ampak tudi surovo in nevredno spodobnega človeka.

Mlinar v Soteski pa je imel hlapca, ki je bil takšen preklinjavec, da mu v vsej Selški dolini ni bilo podobnega. Ko je jutraj vstal, je preklinjal, vsaka druga beseda čez dan je bila kletev, a ko je šel zvečer spat, je zaspal s kletvijo na ustih. Mlinar ga je čisto opominjal, rekoč: «Vsaj takrat nikar ne preklinjaj, kadar so otroci blizu. Pohujšal jih boš in navadil, da bodo preklinjali in bentili še oni. Takih pa je vesel samo vrag, nihče drug».

«Haha, saj vruga nikjer ni», je preklinjavec odgovarjal mlinarju. «Kar pokaže se mi naj, če je kaj, da bova skupaj preklinjala in po taktu kletvinam plesala...».

Sredi noči, ko je ura v loškem zvoniku bila polnoči, pa

je hlapca prebudilo iz spanja divje krohotanje. Hlapec je napel ušesa in med krohotanjem razločil tudi glasove:

«Le vstani, le vstani, mudi se na ples! Bova plesala do belega dne, s kletvinami divjimi takt si dajala. Le vstani, le vstani, mudi se na ples!».

«Ha, ha, kateri prekleti vrag pa me budi?» je zaklel hlapec, zehaje vstal, skočil v hlače, dopetače, si nataknil škornje in odšel iz kamre.

Pred mlinom pa je resnično zagledal vruga, ki je bil kosmat ko medved in ki so mu oči žarele ko živo oglje, obut pa je bil v kopita namesto v čevlje.

Zdaj šele je hlapec spoznal, da je prišel ponj sam vrag. Že se je obrnil, da bi zbežal nazaj v kamro in za-

pahnil vrata, pa ga je vrag urno pograbil za roke in mu jih vkleščil okrog svojega pasu. In po taktu kletvin, ki jih je bil hlapec iz dneva v dan bruhal iz svojih ust, se je vrag spustil v divji ples, da sta se vrtela in vrtela in da ga je hlapec komaj dohajal. Plesala sta do belega dne, da hlapcu na nogah ni od škornjev ostalo drugega ko štibali — vse drugo pa je med plesom zbrusil na ostrem kamenju. Bos je moral plesati z vragom vse dotlej, dokler ni petelin zapel dnevu. Utруjeni hlapec se je zrušil na zemljo ko prazna vreča in se razjokal: «Oh in prejoj, če se mi bodo rane na nogah zacelile in če bom ozdravel, nikoli več ne bom preklinjal!».

Pa mu zares ni bilo treba nikdar več preklinjati, kajti na mestu, kjer je obležal, je tudi umrl, ker mu je od utrujenosti počilo srce.

VLADO FIRM.
STRICEK IN MATICEK
na Mount Everestu

37. Ko sta se pobrala s tal, sta videla, da sta v podzemskem hodniku. Stric je prijel Matička za roko in drug ob drugem sta previdno stopala dalje. Končno jima je zasvetila v oči medla svetloba. Prispela sta v ogromno klet, nakopičeno z dragocenostmi. Stene so bile prevlečene z brokatom. Ob stenah so stale z rezbarijami okrašene omare in ebanovinsti kovčki. Najprej sta samo strmela. Nato se je stric prijel za brado in rekel: «Matiček, mislim, da sva po naključju padla v eno izmed samostanskih zakladnic. Za to bogastvo mi ni prav nič mar, toda kako bova prišla od tod? Stvar me skrbi».

38. «Stric, ker sva že tu, pogledaj vendarle nekoliko v omare», je predlagal Matiček. «Bova že nekako prišla na svetlo. Gotovo bova naša tudi kake obleke, da se bova lahko preoblekla. Pogledaj». Našla sta mnogo svilnenih halj, pasov in drugih samostanskih oblačil. Matiček je svetloval: «Stric, vi se preoblečete v duhovna, jaz pa v beračka. Našli ste me na cesti in se me usmili. Potem bova že videla, kako bo treba ravnati». Stric je godrnjal: «A najina odprava? Na vsak način morava obiskati tibetanskega poglavarja Dalaj-lamo, da nama bo dal dovoljenje za ekspedicojo in vrnil letalo. Pomisli, kaj bi reklo geografsko društvo, če ne bi ničesar opravila?» Preoblekla sta se.

39. Matičku je obleka berača kar dobro pristajala. Cez hrbet si je vrgel še popotno torbo. Ko je nato zagledal preoblečenega strica, se je moral od srca nasmejati. «Joj, kakšni ste», čestiti stric — lamal ce bi mogli s prejšnjo obleko odložiti še trebuh, potem bi bili pravi Tibetanci. «Stric mu je zažugal s prstom, vendar ni bil jezen. Ker sta zaslišala nad sabo nekatere glasove, sta se brž odpravila. Dolgo sta tekla po raznih hodnikih in končno prišla na svetlo v neki stranski ulici. Mežikala sta, ker ju je dnevnava svetloba pekla v oči. Ljudje so se stričku spoštljivo priklanjali. Ta je bil zelo resen, Matičku pa poredna žilca ni dala miru.

40. «Stric, poglejte, tam stoji mestni policaj. Vprašal ga bom, kje je dvorec Dalaj-lame». Preden je mogel stric reci besedo, je Matiček cdšel. Dolgobrkli policaj se je začudil, ker ga je nagovoril razcapan beraček in si je upal celo vprašati za dvorec Dalaj-lame. Kaj takega! «Ti bom že pckazal, potepin!» ga je nahnul. Prijel ga je za ovratnik in ga vlekla na policijsko stražnico. Nabralo se je nekaj radovednežev, ki so ju spremljali. Stric je ves v skrbeh opazoval neprijeten prizor. «Ta Matičkova svojeglavost vedno kaj pokvari», se je jezil in godrnjal. Hitel je za policajem in Matičkom.